

Od příštího roku nás všechny – plátce DPH čeká taková „malá revoluce“, která se týká hlavně průběžné identifikace nejen čísel, ale zároveň i jejich přímá vazba se specifikací konkrétních obchodních partnerů.

Proto si Vám dovoluji nabídnout takové pokud možno stručné pojednání o tom, co nás tedy vlastně čeká:

KONTROLNÍ HLÁŠENÍ

Jsme-li v Česku registrovaní jako plátce DPH, musíme od roku 2016 podávat kromě daňového přiznání k DPH také kontrolní hlášení, což je nové speciální daňové tvrzení. Kontrolní hlášení nepodáváme, pokud nejsme plátcem DPH nebo jsme jen identifikovaná osoba.

Podání jen elektronicky

Kontrolní hlášení lze podat jen elektronicky, na elektronickou adresu finančního úřadu, v předepsaném formátu a struktuře. Správce daně nás nabádá, abychom pro sestavení hlášení přednostně používali **online daňový portál EPO**. Dnes už většinou vše posíláme datovou schránkou anebo online přes daňový portál EPO (datovou zprávou) s elektronickým podpisem. Pokud však hlášení podáme datovou zprávou vyžadující dodatečné potvrzení, je třeba ho potvrdit ve lhůtě pro podání kontrolního hlášení.

Lhůty pro podání kontrolního hlášení

Termín pro podání kontrolního hlášení je pro fyzické osoby shodný jako pro podání daňového přiznání k DPH, někdo má měsíční, někdo čtvrtletní. Právníkové osoby mají lhůtu jednoznačně měsíční.

Náležitosti kontrolního hlášení

V kontrolním hlášení uvádíme údaje o zdanitelných plněních v ČR, uskutečněných i přijatých. Většinu uvádíme kumulativně za celé zdaňovací období, hlavně plnění s cenou do 10 tisíc Kč **včetně DPH**, viz níže.

Některá plnění však uvádíme jednotlivě, především plnění s cenou přes 10 tisíc Kč včetně DPH. U těchto uvádíme více údajů, například DIČ a číslo dokladu, viz níže. Podrobnosti neuvádí zákon, ale jen vlastní formulář kontrolního hlášení - z toho plyne, že případné změny může provádět FINANČNÍ SPRÁVA průběžně – bez nutnosti změny příslušného paragrafu daného zákona.

Plnění uváděná kumulativně:

- Uskutečněná plnění (PRODEJE):

V části **A5** kontrolního hlášení uvádíme kumulativně, tedy v jedné sumě za celé zdaňovací období (měsíc nebo čtvrtletí), uskutečněná plnění:

- plnění s cenou do 10 tisíc Kč včetně DPH
- plnění s místem plnění v ČR uskutečněná pro osobu povinnou k DPH neusazenou v ČR nebo zahraniční osobu, která nemá české DIČ, a to bez ohledu na výši plnění
- doklad o použití, který jsme vystavili
- plnění, které jsme uskutečnili ve zvláštním režimu podle § 89 (cestovní službu) nebo § 90 (použité zboží) s cenou do 10 tisíc Kč včetně DPH (z přírážky) bez ohledu na osobu příjemce
- oprava příslušného zdanitelného plnění podle § 42 s hodnotou do 10 tisíc Kč včetně DPH

- Přijatá plnění (NÁKUPY):

V části **B3** uvádíme obdobně přijatá zdanitelná plnění.

Plnění nad 10 tisíc jednotlivě s DIČ a číslem dokladu:

- Uskutečněná plnění (PRODEJE):

V části **A4** kontrolního hlášení uvádíme jednotlivě uskutečněná zdanitelná plnění, která nestačí uvést kumulativně.

Především zdanitelná **plnění s cenou vyšší než 10 tisíc Kč včetně DPH**, a dále všechny opravy podle § 44 zákona o DPH (opravy pohledávek za dlužníky v insolventi).

U každého plnění uvedeme evidenční číslo daňového dokladu, datum povinnosti přiznat DPH a DIČ odběratele.

Zvláště pečlivě zaznamenáme údaj do kolonky „**Ev. číslo daňového dokladu**“. Dodavatel i odběratel mají ve svých hlášeních uvést shodný údaj, a to číslo dokladu uvedený dodavatelem, přičemž je doporučeno používat především písmena a čísla. Evidenční číslo je třeba zapsat co nejpřesněji, minimálně zachovat písmena a čísla ve správném pořadí jako na dokladu. (Finanční úřad bude svým systémem faktury párovat bez ohledu na mezery, lomítka, pomlčky a další speciální znaky.)

Uvádíme také **DIČ** odběratele, tedy zákazníka, což jistě bude činit velké problémy. **Přitom DIČ nemusí být pro účely DPH, ale i pro účely jiných daní, nejčastěji patrně půjde o daň z příjmu. Pokud náš odběratel není plátcem DPH, chtějme po něm DIČ pro jiné daně, třeba daň z příjmu.** Jen pokud vůbec nemá české DIČ, lze uvést jeho plnění do části A.5 mezi kumulativní plnění, a to bez ohledu na výši plnění, to by ale mělo být patrně jen výjimečně, například u osoby povinné k dani neusazené v tuzemsku nebo u zahraniční osoby.

- Přijatá plnění (NÁKUPY):

V části **B2** kontrolního hlášení uvádíme obdobně jednotlivě přijatá zdanitelná plnění s cenou nad 10 tisíc Kč včetně DPH. Kromě evidenčního čísla daňového dokladu a DIČ dodavatele uvádíme také informaci, zda jsme pro podnikání použili celé plnění nebo jeho část, viz níže (Plnění i pro soukromý účel).

Plnění i pro soukromý účel

Pokud jsme použili přijaté zdanitelné plnění částečně i pro soukromou potřebu, uvedeme do hlášení pouze základ daně a DPH v poměrné výši na podnikání. Ve sloupci "použit poměr" pak vyplníme ANO.

Pokud na jednom daňovém dokladu jsou uvedena dvě plnění, z nichž jedno je na soukromý účel, uvedeme jen to pro podnikání, a ve sloupci "použit poměr" vyplníme NE.

Kdy musíme kontrolní hlášení podat

Kontrolní hlášení podáme vždy za to období, kdy pro něj máme náplň. Tedy když jsme třeba jen jedinkrát během zdaňovacího období prodali komukoliv zboží či službu nebo budeme uplatňovat odpočet DPH za přijaté plnění.

Neuvádíme transakce mimo ČR a plnění osvobozená.

A k čemu je vlastně dobré takové KONTROLNÍ HLÁŠENÍ

Pokud jako podnikatel zakoupíte od jiného plátce DPH například osobní automobil, který zahrnete do majetku vaší firmy a budete tudíž chtít po státu – respektive po místně příslušném Finančním úřadu, aby vám „vrátil“ DPH, tak si příslušný pracovník Finančního úřadu bude moci zkontrolovat – „napárovat“, zda ten prodejce, co vám ten automobil prodal, již státu to DPH odevzdal.

A to je celý princip toho proč se KONTROLNÍ HLÁŠENÍ zavádí – stát bude mít přehled nad tím, že vyplácí - vrací jen takové peníze, které již od příslušné protistrany skutečně dostal - vyinkasoval.

Opravné a následné kontrolní hlášení, opravy

Chyby v hlášení opravíme podle toho, jaký mají důvod. Pokud je oprava samostatným plněním s vlastním dnem zdanitelného plnění (§ 42 a § 74 Zákona o DPH), uvedeme ji do řádného kontrolního hlášení, a to jen rozdíly na základě daně a DPH. Vede-li chyba ke zvýšení či snížení odvodu DPH (§ 43 zákona o DPH), podáme dodatečné přiznání k DPH a následné kontrolní hlášení. V následném hlášení neuvádíme rozdíly, podáme je za celé období s promítnutím oprav. Pokud na chybu přijdeme před termínem k podání kontrolního hlášení, nahradíme již podané kontrolní hlášení opravným kontrolním hlášením, k předchozímu podání se nebude přihlížet.

Zjistíme-li chybu až po termínu k podání kontrolního hlášení, je třeba do 5 pracovních dnů od zjištění podat následné kontrolní hlášení, ve kterém nedostatky napravíme.

Výzva k doplnění

Správce daně nás v případě pochybností o správnosti našeho hlášení vyzve ke změně nebo doplnění či potvrzení původních údajů. Do 5 dnů od takové výzvy musíme údaje změnit či doplnit nebo potvrdit původní údaje, a to následným kontrolním hlášením.

Stejná lhůta platí, pokud nás správce daně vyzve k podání kontrolního hlášení, když jsme je nepodali.

Správce daně nám výzvu doručí elektronicky datovou schránkou. Nemáme-li datovou schránku, tak emailem, který mu za tím účelem uvedeme. Výzva se považuje za doručenu okamžikem našeho přihlášení do datové schránky, u emailu okamžikem odeslání úřadem.

Pokuty

Pokuty jsou u kontrolního hlášení významné, protože mohou přijít i poměrně nečekaně (například po výzvě správce daně a naší pětidenní nečinnosti) a většinou je nelze snížit či prominout.

Pokud nepodáme kontrolní hlášení ve stanovené lhůtě a podat jsme je měli, zaplatíme pokutu ve výši **1 tisíc Kč**, když hlášení podáme dodatečně bez vyzvání, a **10 tisíc Kč**, pokud je podáme v náhradní lhůtě po výzvě správce daně. **Tyto pokuty se předepíší automaticky, nelze je snížit.**

Pokud po výzvě správce daně ke změně, doplnění či potvrzení údajů v podaném hlášení nepodáme následné hlášení, zaplatíme 30 tisíc Kč, a pokud je nepodáme ani v náhradní lhůtě, zaplatíme 50 tisíc Kč. Tyto pokuty se také předepíší automaticky a nelze je snížit.

Dále nám hrozí pokuta až 50 tisíc Kč, když do 5 dnů nezareaguje na výzvu správce daně k odstranění pochybností, na kterou musíme zareagovat následným kontrolním hlášením, kde napravíme chyby nebo původní hlášení potvrdíme. Pokutu až 500 tisíc dostaneme, když budeme nesplněním povinnosti související s kontrolním hlášením závažně ztěžovat nebo mařit správu daní. Výše těchto pokut však nemá být v hrubém nepoměru k významu porušené povinnosti a k závažnosti následku pro správu daní, přihlédnuto bude zejména k míře naší součinnosti.

Všechny tyto pokuty jsou splatné do 15 dní od právní moci rozhodnutí o pokutě. Pokuty lze uložit nebo rozhodnout o povinnosti je platit nejpozději do 3 let ode dne, ve kterém došlo k porušení povinnosti.

Zdroj informací:

Zákon o DPH § 101c - 101i

<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235/zneni-20160101#p101c>

Dokumenty finanční správy

<http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-pridane-hodnoty/kontrolni-hlaseni-DPH/soubory-ke-stazeni>

Otázky a odpovědi – Finanční správa

<http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-pridane-hodnoty/kontrolni-hlaseni-DPH/dotazy-a-odpovedi>

Kontrolní hlášení = systémová pomoc v boji proti podvodům na DPH (Tisková konference 22. 12. 2015 Andrej Babiš, ministr financí ČR)

http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Kontrolni_hlaseni_TK_20151222.pdf

Náš účetní program AdmWin samo sebou na všechny tyto změny reaguje:

DPH - kontrolní hlášení:

- Do výpisů DPH doplněn bod "Kontrolní hlášení", který vytvoří předepsaný xml soubor, který se načte na daňový portál finanční správy ke kontrolám a podání.
- V záznamu DPH u přijatých plnění doplněna možnost označení případů, kdy se snižuje poměrně nárok na odpočet dle § 75 ZDPH - přijaté plnění nebylo celé použito pro vlastní ekonomickou činnost, jak je nově požadováno na kontrolním hlášení.
- V záznamu DPH u uskutečněných plnění doplněna možnost rozlišení běžných plnění a plnění dle § 89 ZDPH (zvláštní režim pro cestovní službu) a § 90 ZDPH (zvláštní režim pro použité zboží) pro zákazníky, kteří jsou podnikateli, jak je nově požadováno na kontrolním hlášení.
- V záznamu DPH na přijatých fakturách zpřístupněn údaj "Číslo daňového dokladu" (shodně s pokladními doklady), je-li odlišné od čísla faktury.
- Přenesená daňová povinnost - od 1.1.2016 je zrušeno podávání "Výpisu z evidence pro účely daně z přidané hodnoty podle § 92a zákona o DPH", protože jsou samostatně vykazována na "Kontrolní hlášení" zkráceně bez množství a měrných jednotek. Z toho důvodu zjednodušen i záznam DPH při zachování původního zpracování pro přechodné období a pro případy oprav a dodatečných přiznání za roky nižší 2016.

Prosba - prozatím si ještě novou verzi neobjednávejte.

Kontrolní hlášení je v AdmWin verze 2.57 již zapracováno, ale dle informací a technických specifikací vydaných Finanční správou - zatím jen s označením "předběžné" a proto mohou být ještě realizovány některé změny a tedy i dopracovávány do našeho programu.

Dále v této verzi ještě nejsou zahrnuty všechny legislativní změny pro rok 2016 a změny podávaných přehledů, **především v oblasti zpracování mezd a u AdmWin DE nejsou k dispozici ani přehledy pro sociální a zdravotní pojištění** – které ještě nebyly příslušnými úřady zveřejněny.

Kontrolní hlášení za 1/2016 bude korektně sestaveno i ze záznamů DPH pořízených v nižší verzi, kromě některých případů uvedených v předchozích odrážkách. Tyto jsou zřídka a bude je možno zpětně do existujících záznamů DPH pro rok 2016 doplnit.

Naším záměrem je distribuovat AdmWin ve stavu dle platné legislativy roku 2016 – pokud však některé úřady nezveřejní své závazné dokumenty a předpisy v přijatelném časovém horizontu, budeme nuceni provést distribuci po etapách, dle jednotlivých časově-legislativních priorit. O těchto případných skutečnostech Vás budeme samozřejmě touto cestou informovat.

Co napsat závěrem – začátek toho příštího roku bude asi více náročný než ty předcházející.

Hlavně se bude potřeba vyvarovat určité dlouholeté „rutině“ a zažitým zvyklostem při záznamu dokladů DPH. Ze začátku bude asi potřeba nad každým dokladem přemýšlet ve všech výše uvedených souvislostech.